



После скоро трогодишњег суђења, веће Хашког трибунала осудило је генерала Здравка Толимира на доживотну казну за геноцид и друге злочине у вези са операцијом Војске Републике Српске која је у јулу 1995. резултирала заузимањем Сребренице и Жепе. С обзиром на хијерархијски положај оптуженог и опсег саме оптужнице (по први пут пред Хашким Трибуналом расправљало се о Жепи на сличан начин као о Сребреници), ова осуда је од великог стратешког значаја за тужилаштво. Као помоћник за Обавештајне послове и безбедност и „десна рука“ [\[1\]](#) команданта Главног штаба, Ратка Младића, генерал Толимир је до сада најближа личност тадашњој војној

[\[2\]](#)

и политичкој врхушки Републике Српске која је осуђена за геноцид. Велика и нелогична рупа у званичном наративу о догађајима из јула 1995, а то је да је, делујући са неопходном посебном намером, српска војска наводно извршила геноцид у Сребреници да би операцију на Жепи свега неколико дана касније одрадила у складу са законима и правилима рата, стварала је знатну неприлику поборницима званичне приче. Пресудом генералу Толимиру, где стоји да су српске снаге којима је он командовао и у Жепи извршиле геноцид, та зјапећа рупа је на згодан начин запушена, а нелогичан раскорак у понашању српских снага између Сребренице и Жепе, захваљујући услужној интервенцији судског већа, сада је – отклоњен.

Пре него што пређемо на кратак приказ пресуде (и, што је још важније, издвојеног мишљења судије Приске Нијамбе која својом бриљантном анализом све главне констатације из пресуде немилосрдно уништава) сам председавајући Толимировог већа, немачки судија Кристоф Флиге, заслужује коментар. У интервјуу недељнику „Дер Шпигел“ 7/9/2009 судија Флиге, тада члан Караџићевог претресног већа, јавно је поставио питање сврсисходности коришћења израза „геноцид“ за ситуације где би „масакр“ и „масовно убијање“ били потпуно адекватни. Упитан везано за Сребреницу, Флиге је тада одговорио да „шире гледано, ја себи постављам питање: да ли нам је израз *геноцид* уопште потребан да би окарактерисали такве злочине? Зашто нам је таква дистинкција уопште потребна?“

Као што је познато, на бучне протесте сребреничког лобија и других политички коректних кругова, ускоро затим Флиге је био принуђен да напусти Караџићево веће.

Пише: Стефан Каргановић  
петак, 14 децембар 2012 13:53

---

Након периода неактивности у Трибуналу, Флиге је био именован за председавајућег у мање престижном али ипак важном Толмировом предмету. Очигледно је да је Флиге у том међувремену "добрио поруку". У пресуди Толимиру 12. децембра, без икаквих директних доказа и искључиво на основу дискутабилних посредних индиција, Флиге је потписао закључак да у Сребреници јесте био геноцид, што је у директној супротности са његовим јавним ставом пре три године.



Ово сугерише закључак који би се најбоље могао изразити терминологијом са Голог отока: "Друг Флиге је ревидирао став". Плата и привилегије судије Хашког трибунала ипак су се показали битнији од одбране принципијелних теза. Уједно, то верно осликава корумпирану атмосферу хашког судилишта.

Приликом доношења ове пресуде Флигеу се придружио судија Антоан Миндуа (Конго), али са интересантним делимично издвојеним мишљењем. У вези са кључним модалитетом одговорности „удружени злочиначки подухват“, Миндуа опрезно подсећа да се институт УЗП не помиње у статуту МКТБЈ али да, као члан већине, он у начелу ипак прихвата учешће оптуженог у два УЗП која му се стављају на терет. Међутим, ипак чуди, пише Миндуа, ако у статуту постоје изричито наведени модалитети кривичне одговорности, 7(1), (2), (3) и (4), зашто им се приликом формулисања оптужнице не даје предност у односу на статутарно непостојећи УЗП? Добро, мада врло дискретно и бојажљиво постављено питање. Јасно је да принципијелност судије Миндуа, као и Флигеа, ипак има границе.

# Генерал Здравко Толимир - осуда по наруцбини

Пише: Стефан Каргановић  
петак, 14 децембар 2012 13:53

